

Masarykova univerzita

Fakulta

Filozofická fakulta

Obor řízení

Historie - české dějiny

Uchazeč

PhDr. Jan Mervart, Ph.D.

Pracoviště uchazeče

Akademie věd ČR, Filosofický ústav

Habilitační práce

Kultura v karanténě. Umělecké svazy a jejich konsolidace za rané normalizace

Složení komise

Předseda

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

Členové

prof. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.

Univerzita Hradec Králové

doc. PhDr. Jiří Friedl, Ph.D., DSc.

Akademie věd ČR

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Jan Mervart působí od roku 2012 jako vědecký pracovník v Oddělení pro studium moderní české filosofie Filosofického ústavu AV ČR, v.v.i. Specializuje se na československé soudobé dějiny, intelektuální dějiny a institucionální dějiny kultury. Je autorem tří monografií, více než desítek studií, editorem řady knižních projektů, řešitelem či spoluřešitelem grantových projektů. Studoval na Univerzitě Hradec Králové (1999–2004, učitelství Dějepisu a Základů společenských věd), kde roku 2005 obhájil rigorózní práci a 2009 doktorskou práci (knižně pod titulem *Naděje a iluze. Čeští a slovenští spisovatelé v reformním hnutí 60. let* vyšla v Hostu, 2010). V rámci pregraduálních a postgraduálních studijních pobytů pobýval na univerzitě v Klagenfurtu (2003), opakovaně na Historickém ústavu SAV v Bratislavě (2007, 2009) a na Institutu soudobých dějin v Lublani (2007); badatelské pobyty uskutečnil v New Yorku a Bruselu. Na přelomu let 2019–2020 absolvoval vědeckou stáž na Imre Kertész Kolleg při univerzitě v Jeně.

Mervart se ve svém výzkumu zaměřuje především na období československého stalinismu a poststalinismu. V monografii *Naděje a iluze* (původně disertační práce) analyzoval vztah českých a slovenských spisovatelů organizovaných ve Svazu československých spisovatelů k reformně komunistické politice šedesátých let. Vedle česko-slovenského rozměru zde sledoval spisovatelskou organizaci jako svébytný politický subjekt, který se vymkl původnímu rozměru tzv. převodové páky. V následné monografii *Kultura v karanténě* (předkládána jako práce habilitační) se zaměřil na reglementaci tvůrčích a uměleckých svazů za rané normalizace. Analyzoval jak vytváření normalizačních strategií, tak představy, taktiku a politickou prohru uměleckých svazů. V poslední monografii se spolu s Jiřím Růžičkou („*Rehabilitovat Marxe!*“) věnoval rozboru poststalinistického myšlení stranické inteligence, v němž se jednalo nejen o tzv. překonávání stalinismu, ale též o formulování představ nové socialistické modernity. Mervart byl též spolueditorem knihy mapující dialog mezi marxisty a křesťany (spolu s Ivanem Landou, *Proměny marxisticko-křesťanského dialogu*, 2017) či česko-slovenské publikace o dějinách konceptu čechoslovakismu (spolu s Adamem Hudekem a Michalem Kopečkem, *Čechoslovakismus*, 2020). Pravidelně přednáší a publikuje v ČR a zahraničí.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Historie - české dějiny.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

V letech 2008–2011 působil jako lektor na Univerzitě Pardubice (kurzy k dějinám evropské kinematografie) a v letech 2007–2018 jako odborný asistent na Historickém ústavu na Univerzitě Hradec Králové. Vyučoval kurzy v bakalářských i magisterských studijních programech k československým dějinám dvacátého století, dějinám evropské kultury a kinematografie, pro anglicky mluvící studenty potom kurzy k dějinám střední Evropy a metodologii společenských věd. Na Univerzitě Hradec Králové vedl několik desítek diplomových a bakalářských prací. K úspěšné obhajobě dovedl prozatím dva doktorandy (Jana Drdová, Pavel Boštík), dva další jsou v pokročilém stadiu studia (Markéta Těthalová, Ondřej Holub). V zimních semestrech let 2018 a 2020 vyučoval též kurz týkající se hraného filmu jako historického pramene pro poznání soudobých dějin na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Od roku 2012 úzce spolupracuje s Oddělením vzdělávání Ústavu pro studium totalitních režimů.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Historie - české dějiny.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitační práce byla kvalifikovaně posouzena třemi oponenty a všichni se vyjádřili jednoznačně pozitivně pro přijetí tohoto kvalifikačního textu.

V osobě Jana Mervarta si problematika kulturních a intelektuálních dějin našla vysoce fundovaného interpreta. Autor svou habilitační práci navázal na svoji předchozí publikaci *Naděje a iluze. Čeští a slovenští spisovatelé v reformním hnutí šedesátých let*, která analyzovala vztahy českých a slovenských reformně orientovaných komunistických spisovatelů s novotnovským i dubčerkovským vedením Komunistické strany Československa v letech 1963–1968. Habilitační práce je velmi kvalitní, je založena na znalosti širokého spektra pramenů i literatury. Je psána odborným stylem, který je zároveň čtenářsky přívětivý. Samotné téma je pak velmi důležité, a to nejenom z hlediska analýzy období Pražského jara a nástupu tzv. normalizace, ale též jako významný příspěvek k obecnějšímu problému – k otázce vztahu umělců a obecně intelektuálů k moci, jak to zdůraznil ve svém posudku kolega Jaroslav Pažout.

Komise se ztotožňuje s oponenty v tom smyslu, že práce odpovídá požadavkům kladeným na tento typ textů.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Historie - české dějiny.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče docentem** v oboru Historie - české dějiny.

V Brně dne 05.01.2021

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

.....